

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Bijlage verplichtingen wetgeving

Versie 1.0 december 2025

Verplichtingen uit Nederlandse en Europese wetgeving

Artikel 10.7 Wet milieubeheer (Wm) noemt een aantal verplichte onderwerpen die het CMP in ieder geval moet bevatten. De meeste van deze verplichtingen volgen uit Richtlijn 2008/98/EG (Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra)) en zijn via artikel 10.7 Wm in de Wet milieubeheer geïmplementeerd. Daarnaast heeft artikel 10.7 Wm zelf nog een aantal verplichtingen voor wat een Circulair Materialenplan in ieder geval moet bevatten. Welke verplichtingen dit zijn en waar de vereiste informatie te vinden is staat verder uitgewerkt in onderstaande tabellen.

- Tabel 1 geeft een overzicht van de vereisten zoals deze staan in de Wm.
- Tabel 2 bevat een uitwerking van de verplichtingen die volgen uit diverse Europese wetgeving, maar die niet in artikel 28 en 29 van de Kra staan opgenomen.
- Tabel 3 geeft een overzicht van de vereisten zoals deze staan in artikel 28 Kra.
- Tabel 4 geeft een overzicht van de vereisten zoals deze staan in artikel 29 Kra.

Daarnaast is dit CMP een mer-plichtig plan. Op basis van afdeling 16.4 Omgevingswet (Ow) en hoofdstuk 11 van het Omgevingsbesluit (Ob) moet het CMP ook een aantal verplichte onderwerpen bevatten. Welke dit zijn en waar deze informatie te vinden is wordt toegelicht in tabel 5.

Tabel 11: Artikel 10.7 Wet milieubeheer

Artikel 10.7 Wm Korte weergave bepalingen	Uitwerking / vindplaats in het CMP
Lid 1: Het CMP bevat de onderwerpen die ingevolge voor Nederland bindende besluiten van de instellingen van de Europese Unie moeten worden opgenomen in een zodanig plan.	Zie tabel 2 'Verplichtingen uit diverse Europese wetgeving'.
Lid 1: Het CMP bevat de onderwerpen die een afvalbeheerplan volgens artikel 28 Kra moet bevatten.	Zie tabel 3 'Artikel 28 Kaderrichtlijn afvalstoffen'.
Lid 1 en 2: Het CMP bevat het afvalpreventieprogramma, zoals bedoeld in artikel 29 Kra. De doelstellingen en maatregelen, gericht op het loskoppelen van economische groei van de milieueffecten die samenhangen met de productie van afvalstoffen zijn onderdeel van het CMP.	Zie tabel 4 'Artikel 29 Kaderrichtlijn afvalstoffen'.
Lid 3 onder a: Het CMP bevat de hoofdlijnen van het beleid met betrekking tot het voorkomen of beperken van het ontstaan van afvalstoffen en het beheer van afvalstoffen in de betrokken periode van zes jaar en, voor zover mogelijk, in de daaropvolgende zes jaar.	Deel 1, 2 en 3 betreffen de algemene hoofdlijnen van het afvalbeheer met in bijlage Monitoring en prognose afvalbeheer een doorkijk naar 2037. Daarnaast heeft elk onderdeel van het CMP een paragraaf 'toekomstplannen'.
Lid 3 onder b: Het CMP bevat een uitwerking van deze hoofdlijnen met betrekking tot daarbij aangewezen categorieën van afvalstoffen of wijzen van beheer van afvalstoffen.	Zie Materialen waar voor 60 materiaalstromen een nadere uitwerking is opgenomen in keten- en afvalplannen.
Lid 3 onder c: Het CMP bevat de capaciteit die benodigd is voor de daarbij aangewezen wijzen van beheer van afvalstoffen in de betrokken periode van zes jaar en, voor zover mogelijk, in de daaropvolgende zes jaar.	Zie voor deze informatie: Capaciteit van AVI's voor AVI's. Vergunningen en ontheffingen voor storten voor stortplaatsen. De WAR (Afvalverwerking in Nederland) voor composteerders en vergisters GFT, locaties voor verwerking en berging van baggerspecie, en grondverwerkingslocaties. Het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen voor overige installaties.
Lid 3 onder d: Het CMP bevat een beschrijving van het beleid ter uitvoering van de EVOA in de betrokken periode van zes jaar.	Zie Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen voor het beleid ter uitvoering van de EVOA. Zie daarnaast onder Materialen ook paragraaf 11 van de ketenplannen en paragraaf 3 van de afvalplannen

	waarin het toetsingskader voor specifieke afvalstoffen is uitgewerkt.
--	---

Tabel 22: Verplichtingen uit diverse Europese wetgeving

Europese wetgeving Korte weergave bepalingen	Uitwerking / vindplaats in het CMP
Artikel 11 van Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (single use plastic richtlijn): Elke lidstaat zorgt ervoor dat de getroffen maatregelen voor de omzetting en uitvoering van deze richtlijn integraal deel uitmaken van en consistent zijn met de afvalbeheerplannen en programma's voor afvalpreventie die zij hebben vastgesteld.	De richtlijn 2019/904 is geheel in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd, hiervoor zijn geen aanvullende toetsingskaders in het CMP nodig. Het Afvalplan kunststoffen en het Afvalplan verpakkingen voor de verwerking van deze afvalstromen zijn in lijn met de wetgeving voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik.
Overweging 37 van Wijzigingsrichtlijn (EU) 2018/851 tot wijziging van Kaderrichtlijn afvalstoffen: Om een doeltreffende uitvoering van het grondstoffeninitiatief verder te ondersteunen, moeten de lidstaten ook maatregelen treffen met het oog op een optimaal beheer van afvalstoffen die aanzienlijke hoeveelheden kritieke grondstoffen bevatten, waarbij zij rekening moeten houden met economische en technische haalbaarheid en de milieu- en gezondheidsvoordelen. Zij moeten tevens in hun afvalbeheerplannen nationale maatregelen opnemen voor de inzameling, sortering en nuttige toepassing van afval dat aanzienlijke hoeveelheden van deze grondstoffen bevat. De maatregelen moeten worden opgenomen in de afvalbeheerplannen wanneer deze voor de eerste keer na de inwerkingtreding van deze richtlijn worden geactualiseerd. De Commissie moet informatie verstrekken over de desbetreffende productgroepen en afvalstromen op Unieniveau. Deze informatieverstrekking belet de lidstaten echter niet maatregelen te nemen voor andere grondstoffen die zij als belangrijk voor hun nationale economie beschouwen.	In de afvalplannen of ketenplannen van het CMP is specifieke informatie over de aanwezigheid van kritieke materialen gegeven, als deze informatie beschikbaar is. Zodra er aanvullende informatie beschikbaar komt, of nationale maatregelen ontwikkeld worden, dan wordt dit meegenomen bij een wijziging van het CMP.

Tabel 33: Artikel 28 Kaderrichtlijn afvalstoffen

Artikel 28 Kra Korte weergave bepalingen	Uitwerking / vindplaats in het CMP
Lid 1: Verplichting tot opstellen één of meer plannen die het gehele grondgebied betreffen met inbegrip van de beginselen voor zelfvoorziening en nabijheid.	Nederland kent één Afvalbeheerplan: het CMP. Hierin wordt Nederland als één regio beschouwd als invulling van het nabijheidsbeginsel. Zie Vergunningen en ontheffingen voor storten. Zelfvoorziening wordt in Nederland uitsluitend toegepast voor storten, zie Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen. Voor brandbaar afval kan een importplafond worden ingesteld om te waarborgen dat Nederlands brandbaar afval altijd in Nederland verbrand kan worden, zie Beperken import brandbaar afval.
Lid 2: Het plan bevat: Een analyse van de bestaande situatie inzake afvalbeheer. De maatregelen die moeten worden genomen om voorbereiding voor hergebruik, recycling, andere vormen van nuttige toepassing en verwijdering van afvalstoffen milieuvriendelijker te maken	Een analyse van de bestaande situatie van het afvalbeheer komt terug in de bijlage Monitoring en prognose afvalbeheer. De maatregelen die worden genomen staan beschreven in het onderwerp Reparatie en hergebruik en de onderwerpen onder Hoogwaardige verwerking. Daarnaast is dit gespecificeerd voor de diverse materialen in de 60 keten- en afvalplannen onder Materialen. De hierin opgenomen toelichting op de nationale wetgeving en de bijbehorende toetsingskaders in het CMP

Een evaluatie van de wijze hoe het plan de uitvoering van de doelstellingen en de bepalingen van de Kra zal ondersteunen.	ondersteunen de uitvoering van de doelen en bepalingen in de Kra.
Lid 3: Het plan <i>moet</i> ten minste de volgende elementen bevatten:	Zie hieronder de toelichting per element:
Onder a: Soort, hoeveelheid en bron van afvalstoffen geproduceerd binnen het grondgebied, import en export van afvalstoffen, doorkijk naar de toekomst.	Zie bijlage Monitoring en prognose afvalbeheer waarin een terugkijk is opgenomen over de periode tot en met 2022 alsook scenario's met een vooruitblik tot 2037.
Onder b: Overzicht van grote verwijderingsinstallaties en installaties voor nuttige toepassing inclusief speciale regelingen voor afgewerkte olie , gevaarlijke afvalstoffen , afvalstoffen die aanzienlijke hoeveelheden kritieke grondstoffen bevatten, of afvalstromen waarvoor specifieke Europese Uniewetgeving bestaat.	Zie voor deze informatie: Capaciteit van AVI's voor AVI's. Vergunningen en ontheffingen voor storten voor stortplaatsen. De WAR (Afvalverwerking in Nederland) voor composteerders en vergisters GFT, locaties voor verwerking en berging van baggerspecie, en grondverwerkingslocaties. het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen voor overige installaties. Regelingen voor afgewerkte olie, gevaarlijke afvalstoffen, afvalstoffen die aanzienlijke hoeveelheden kritieke grondstoffen bevatten en afvalstromen waarvoor Europese Uniewetgeving geldt zijn opgenomen in de diverse relevante keten- en afvalplannen.
Onder c: Een beoordeling van de noodzaak van sluiting van bestaande afvalinstallaties en van de behoefte aan extra afvalinstallatie-infrastructuur (inclusief benodigde investeringen en financiële middelen).	De afvalmarkt in Nederland volgt het principe van de vrije markt. Uitsluitend voor storten kent Nederland een capaciteitsplanning. Regulering van de stortcapaciteit is beschreven Vergunningen en ontheffingen voor storten .
Onder c bis: Informatie over de maatregelen ter verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 5, lid 3 bis, van Richtlijn 1999/31/EG (Richtlijn storten), of andere strategische documenten die voor het gehele grondgebied van de betrokken lidstaat gelden. Artikel 5 Richtlijn storten: De lidstaten streven ernaar te waarborgen dat alle afval dat zich leent voor recycling of andere nuttige toepassing, in het bijzonder in stedelijk afval, vanaf 2030 niet langer in een stortplaats wordt aanvaard, met uitzondering van afval waarvoor storten het beste milieuresultaat oplevert overeenkomstig artikel 4 van de Kra. De lidstaten nemen informatie over de genomen maatregelen op in hun afvalbeheerplan.	In Nederland is dit geregeld via de stortverboden voor verschillende biologisch afbreekbare afvalstoffen en voor huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar afval van bedrijven in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen . Zie in het CMP de onderwerpen Storten in een circulaire economie , Opstellen en uitvoeren stortverboden en de Leidraad ontheffingen stortverbod . Ook het toetsingskader hoogwaardige verwerking voor deze afvalstoffen sluit hierbij aan. Zie hiervoor de keten- en afvalplannen onder Materialen .
Onder c ter: Een beoordeling van de bestaande regelingen voor afvalinzameling, inclusief de materialen en gebieden die door gescheiden inzameling worden bestreken en maatregelen om de werking ervan te verbeteren, van overeenkomstig artikel 10, lid 3 Kra, toegestane afwijkingen en van de behoefte aan nieuwe inzamelingsregelingen.	Zie Gescheiden inzameling huishoudelijk afval , Gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval en Leidraad vergunningverlening afvalverwerking .
Onder d: Informatie over locatiecriteria voor de keuze van locaties en capaciteit van toekomstige verwijderingsinstallaties of belangrijke installaties voor nuttige toepassing, indien nodig.	Gezien de afvalmarkt in Nederland een vrije markt is, maakt de overheid geen beleidskeuzes ten aanzien van locaties van afvalverwerkingsinstallaties. Ten aanzien van capaciteit kent Nederland uitsluitend regulering voor storten. Zie Vergunningen en ontheffingen voor storten . Voor het verbranden van buitenlands afval in Nederlandse AVI's kan wel een importplafond worden ingesteld om te waarborgen dan Nederlands brandbaar afval altijd ook in Nederland verbrand kan worden. Zie Beperken import brandbaar afval .

Onder e: Algemeen afvalbeheerbeleid, inclusief geplande afvalbeheertechnologieën en –methoden of beleid voor afval dat specifieke beheerproblemen oplevert.	In Onderwerpen is het beleid opgenomen over alle aspecten van afvalbeheer, van het ontstaan van afvalstoffen, via alle treden van de afvalhiërarchie tot en met storten en capaciteitsplanning. In Materialen is in keten- en afvalplannen voor 60 materiaalstromen aangegeven op welke wijze deze volgens de afvalhiërarchie verwerkt moeten worden.
Onder f: Maatregelen ter bestrijding en voorkoming van alle vormen van zwerfafvalproductie en voor het opruimen van alle soorten zwerfafval.	Zie Decentrale regels en het Afvalpreventieprogramma Nederland.
Onder g: Passende kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren en doelstellingen, met name voor de hoeveelheid geproduceerd afval en de verwerking ervan en voor stedelijk afval dat wordt verwijderd of energierugwinning ondergaat.	Zie voor de indicatoren de bijlage Monitoring en prognose afvalbeheer. Doelstellingen om te komen tot een circulaire economie en maatregelen om hier uitwerking aan te geven zijn beschreven in het Nationaal Programma Circulaire Economie. De resultaten van de uitwerking kunnen leiden tot aanpassingen van het CMP.
Lid 4: Het plan <i>kan</i> de volgende elementen bevatten: a: Organisatorische aspecten in verband met afvalbeheer, zoals een beschrijving van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen publieke en private actoren die het afvalbeheer uitvoeren. b: Een evaluatie van het nut en de geschiktheid van economische en andersoortige instrumenten voor het aanpakken van diverse afval problemen, rekening houdend met de noodzaak om de goede werking van de interne markt in stand te houden. c: Gebruik van bewustmakingscampagnes en verstrekking van informatie aan het brede publiek of specifieke categorieën consumenten. d: Historisch verontreinigde afvalverwijderingslocaties en de maatregelen om ze te saneren.	In het NPCE is het beleid voor circulaire economie vastgelegd, inclusief de organisatie en te nemen maatregelen. Het CMP is een van de instrumenten die de Rijksoverheid inzet voor verbetering van de kennis over wetgeving en circulaire economie en voor uniforme uitvoering van de wetgeving door de overheden. Het beleid en de wetgeving voor oude stortplaatsen staan in het CMP in Storten of nuttig toepassen beschreven.
Lid 5: Het plan moet <i>in overeenstemming zijn met</i> de genoemde artikelen uit onderstaande kaders:	Zie hieronder de toelichting per artikel:
De Richtlijn verpakingsafval is van toepassing tot 12 augustus 2026. Artikel 14 Richtlijn 94/62/EG (Richtlijn verpakingsafval): Ter verwezenlijking van de in deze richtlijn genoemde doelstellingen en maatregelen nemen de Lidstaten in hun afvalbeheerplan een speciaal hoofdstuk op over het beheer van verpakkingen en verpakingsafval met inbegrip van de krachtens de artikelen 4 en 5 Richtlijn verpakingsafval getroffen maatregelen. Artikel 4 Richtlijn verpakingsafval gaat samengevat over preventieve maatregelen om het ontstaan van verpakingsafval te voorkomen en de effecten van verpakking op het milieu te beperken. Artikel 5 Richtlijn verpakingsafval gaat samengevat over maatregelen om de toename van het aandeel herbruikbare verpakkingen dat in de handel wordt gebracht en systemen om verpakkingen op milieuvriendelijke wijze te hergebruiken, aan te moedigen.	Zie het Afvalplan verpakkingen.
De Richtlijn verpakingsafval wordt vervangen door de Verordening betreffende verpakkingen en verpakingsafval. Artikel 42 Verordening (EU) 2025/40 (Verordening betreffende verpakkingen en verpakingsafval (PPWR)): De lidstaten nemen in de in artikel 28 van Richtlijn 2008/98/EG bedoelde afvalbeheerplannen een specifiek hoofdstuk op over het beheer van verpakkingen en verpakingsafval, met inbegrip van de op grond van de artikelen 48, 50 en 52 van deze verordening getroffen maatregelen.	Zie het Afvalplan verpakkingen.

Artikel 48 PPWR gaat over inlever- en inzamelsystemen. Artikel 50 PPWR gaat over statiegeldsystemen. Artikel 52 PPWR gaat over doelstellingen en stimulansen voor recycling.	
Artikel 11 lid 2 en 3 Richtlijn 2008/98/EG (Kaderrichtlijn afvalstoffen): De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de volgende doelstellingen worden behaald: a. tegen 2020 wordt de voorbereiding voor hergebruik en recycling van afvalstoffen zoals tenminste papier, metaal, kunststof en glas uit huishoudens en eventueel uit andere bronnen, voor zover deze afvalstromen vergelijkbaar zijn met die van huishoudelijk afval, verhoogd tot minimaal in totaal 50 gewichtsprocent; b. tegen 2020 wordt de voorbereiding voor hergebruik, recycling en andere nuttige toepassingen van materiaal, met inbegrip van opvulactiviteiten waarbij afval ter vervanging van ander materiaal gebruikt wordt, van niet-gevaarlijk bouw- en sloofafval met uitzondering van in de natuur voorkomende materialen zoals omschreven in categorie 17 05 04 van de lijst van afvalstoffen, verhoogd tot een minimum van 70 gewichtsprocent; c. tegen 2025 wordt de voorbereiding voor hergebruik en de recycling van stedelijk afval verhoogd tot minimaal 55 gewichtsprocent; d. tegen 2030 wordt de voorbereiding voor hergebruik en de recycling van stedelijk afval verhoogd tot minimaal 60 gewichtsprocent; e. tegen 2035 wordt de voorbereiding voor hergebruik en de recycling van stedelijk afval verhoogd tot minimaal 65 gewichtsprocent.	Het CMP is in overeenstemming met deze doelstellingen opgesteld. Zie hiervoor Gescheiden inzameling huishoudelijk afval en Gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval. Daarnaast wordt voor de specifieke afvalstromen in de keten- en afvalplannen de hoogwaardige verwerking voorgeschreven.
Artikel 5 Richtlijn 1999/31/EG Richtlijn storten: De lidstaten streven ernaar te waarborgen dat alle afval dat zich leent voor recycling of andere nuttige toepassing, in het bijzonder in stedelijk afval, vanaf 2030 niet langer in een stortplaats wordt aanvaard, met uitzondering van afval waarvoor storten het beste milieuresultaat oplevert overeenkomstig artikel 4 van de Kra. De lidstaten nemen informatie over de genomen maatregelen op in hun afvalbeheerplan.	In Nederland is dit geregeld via de stortverboden voor verschillende biologisch afbreekbare afvalstoffen en voor huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar afval van bedrijven in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen. Zie in het CMP de onderwerpen Storten in een circulaire economie, Opstellen en uitvoeren stortverboden en de Leidraad ontheffingen stortverbod. Ook het toetsingskader hoogwaardige verwerking voor deze afvalstoffen sluit hierbij aan. Zie de keten- en afvalplannen onder Materialen.
De vereisten van artikel 13 Richtlijn 2008/56/EG (Kaderrichtlijn mariene strategie (Krm)) voor de doeleinden van zwerfafvalpreventie.	De doeleinden worden met name bereikt met andere programma's en wetgeving. Het CMP is in overeenstemming met de Krm en is gericht op het voorkomen en beperken van (zwerf)afval op land en in water. Dit komt terug in het onderwerp Decentrale regels voor gemeenten, het onderwerp Grondstoffengebruik en afvalpreventie voor milieubelastende activiteiten en in het onderwerp Hoogwaardige verwerking voor afvalverwerkende bedrijven.
De vereisten van artikel 11 Richtlijn 2000/60/EG (Kaderrichtlijn water (Krw)) voor de doeleinden van zwerfafvalpreventie.	De doeleinden worden met name bereikt met andere programma's en wetgeving. Het CMP is in overeenstemming met de Krw en is gericht op het voorkomen en beperken van (zwerf)afval op land en in water. Dit komt terug in het onderwerp Decentrale regels voor gemeenten, het onderwerp Grondstoffengebruik en afvalpreventie voor milieubelastende activiteiten en in het onderwerp Hoogwaardige verwerking voor afvalverwerkende bedrijven.

Tabel 44: Artikel 29 Kaderrichtlijn afvalstoffen

Artikel 29 Kra Korte weergave bepalingen	Uitwerking / vindplaats in het CMP
Lid 1: De lidstaten zetten afvalpreventieprogramma's op waarin ten minste de in artikel 9 lid 1 Kra vastgestelde afvalpreventiemaatregelen overeenkomstig de artikelen 1 en 4 worden beschreven.	Zie het Afvalpreventieprogramma Nederland . In het CMP is preventie nader uitgewerkt in Grondstoffengebruik en afvalpreventie en het Reparatie en hergebruik .
Lid 2: Bij het vaststellen van die programma's beschrijven de lidstaten de instrumenten en maatregelen en de bijdrage ervan aan de afvalpreventie beschreven. Die doelstellingen en maatregelen moeten erop gericht zijn economische groei los te koppelen van de milieueffecten die samenhangen met de productie van afvalstoffen.	Zie toelichting hierboven.
Lid 2bis: De lidstaten stellen specifieke programma's vast voor de preventie van levensmiddelenafval.	Zie toelichting hierboven.

Tabel 55 Afdeling 16.4 Omgevingswet en hoofdstuk 11 Omgevingsbesluit

Afd 16 Ow en Hfst 11 Ob Korte weergave bepalingen	Uitwerking / vindplaats in het CMP
Artikel 16.40 Ow: Het milieueffectrapport wordt in het plan herkenbaar weergegeven.	In het CMP is deze informatie te vinden in de bijlage Mer . De informatie betreffende monitoring is te vinden in de bijlage Monitoring en prognose afvalbeheer .
Artikel 11.1 Ob: Het bevoegd gezag neemt het resultaat van de beoordeling of sprake is van aanzienlijke milieueffecten met de bijbehorende motivering op in het plan.	Zie toelichting hierboven.
Artikel 11.4 Ob: Het plan vermeldt hoe rekening is gehouden met: a. het milieueffectrapport; en b. het advies van de commissie voor de milieueffectrapportage. Daarnaast bevat het plan: a. een samenvatting van de milieuoverwegingen die zijn betrokken bij het vaststellen van het plan; b. een samenvatting van de redenen om te kiezen voor het vastgestelde plan, waarbij in ieder geval de in het milieueffectrapport beschreven redelijke alternatieven worden betrokken; en c. de monitoringsmaatregelen.	Zie toelichting hierboven.
Artikel 11.5 Ob: Het bevoegd gezag stelt de resultaten van de monitoring elektronisch beschikbaar.	Zie toelichting hierboven.